

Brno / Morava

Drama / současná hra

Festivaly

Postřehy / Dílna

Praha / nová síť

Titráž

Odkazy

Opravdu "Šťastná volba šťastných dnů"?

3.3.2009 20:45:50 / Jana Žáčková

Ne. Protože, co je štěstí? Muška jenom zlatá... A ta je tak přelétavá a nestálá, že se na ni nedá spoolehnout. A o nestálém štěstí vypovídá i inscenace Šťastné dny Komorní scény Aréna. Především však, že se nejedná o téma inscenace, ale o nešťastné provedení. Existenciální hra Samuela Becketta, upravená inscenátory, nepřesáhla čtvrtou pomyslnou stěnu jeviště, ačkoliv paradoxně z důvodu omezené kapacity divadla festivaloví diváci seděli na dosah představitelce Winnie Dany Fialkové.

Režisér André Hubner-Ochodlo zasadil příběh Šťastných dnů plný existenciálních metafor do nemocničního prostředí. Chaoticky rozházené nemocniční postele, noční stolky, skříně a použité léky asociovaly spíše psychiatrickou léčebnu. Postel, na kterou byla Winnie upoutána stála ve středu jeviště, a odtud Dana Fialková skřípala, volala, smála se, rozčulovala a v neposlední řadě hrála, nebo se o to alespoň snažila. Herečka uvedla v rozhovoru, že má nemocné hlasivky, proto skřípavý hlas, který působil místy na můj sluch až nepříjemně, nebudu brát v potaz. Tudiž neštěstí první manžel Willie (Vladimír Georgiev) ze Šťastných dnů byl odsunut do portálu a projevoval se hrou na housle. Krásná, avšak jediná metafora, která mě zaujala. Přece jen člověk mohl najednou tápat a hledat – co se to vlastně děje? Jaký je vztah mezi manželi po tolika letech? Drsný. „Drsně zralé šedivé letní dny.“

Příznám se, že stále přemýšlím, co to? Co? Co to? Co? Co to? Co? Co to? Co? Co to bylo za podivnou křečovitou hodinovou seanci strávenou s dámou, která vzpomíná a přemýšlí o svém životě a životě jako takovém. „Je jaro. Je léto. Je podzim. Je zima. Čas miji. To je všechno“. A tak působí i inscenace: úvod, střed a konec. To je všechno. Druhý den festivalu člověk ještě není natolik unaven, aby tak výrazně vyhasl v hledišti. (Mimoходом mám pocit, že trna bude tématem celého Ostravaru.) Reaguji tak na výše zmíněný rozhovor s Danou Fialkovou, která uvedla, že publikum bylo nesoustředěné. Chyba je vždy jak na straně jedné, tak i na straně druhé. Ono to publikum, když ho věc zaujme, pozor dávat umí. Tudiž neštěstí druhé!

A neštěstí třetí? Jestli člověk měl při této inscenaci prožít katarzi, tak já ji prožila hned po skončení – Konec. Hurá! Aleluja!

Komorní scéna Aréna, Ostrava – Samuel Beckett: Šťastné dny. Překlad František Vrba, režie André Hübner - Ochodlo, scéna Marta Roszkopfová a André Hübner - Ochodlo, kostýmy Marta Roszkopfová, hudba Adam Zuchowski, dramaturgie Tomáš Vůjtek. Premiéra 24. 1. 2009

Komentáře k článku

Katka (wqwq@post.cz)
trefné

Jani, mluviš mi z duše.

Nový komentář

Jméno:

Email:

Předmět:

Váš komentář (max. 1000 znaků, žádné HTML):

Vložit

inzerce

Velká inventura
Olomouc 17. - 27. 3.

Festival Encounter
Brno 31. 3. - 4. 4.

Jiří Kratochvíl:
Hrv. a. snv.

Bedřich Smetana:
Dallbor

Šťastné dny – naděje?

Režisér André Hübner Ochodlo nastudoval v Komorní scéně Aréna inscenaci Samuela Becketa – Šťastné dny. Inscenace byla uvedena v překladu Františka Vrby. Premiéra 10. ledna 2009. V komorním sále Arény bylo při repríze v rámci festivalu Ostravar cítit napětí v publiku, které se skládalo z divadelních kritiků a studentů unavených divadelním maratonem, několik diváků opustilo přeplněné hlediště. Hlasově částečně indisponovaná herečka i přes tyto nepříznivé okolnosti podala koncentrovaný, poctivý a odhodlaný výkon v nejtěžší roli svého dosavadního života, za něž si získala zasloužené uznání náročného publika. Ochodlova režie vzbudila rozporuplné reakce, a Beckettův text si v myslech diváků žije svým vlastním vnitřním životem.

Když se ztrácíme na poušti, můžeme zaslechnout Boží hlas. Krůček od smrti sleduje Winnie-Dana Fialková své postupné chátrání, které začíná ostrým zvukem budíku -poslem kruté reality. Nemocniční postel na níž je upoutána absorbuje pohledy diváků, ostatní věci, které ji obklopují se nalézají v jejím stínu. Smetiště věci starých, jako na příklad kupecká váha, umocňují celkový obraz, v jehož centru se ocitá Winnie, která používá výsuvný bosák, aby dosáhla tam, kam potřebuje.

Tato postava všechny drobné úkony všedního dne proměňuje v životně důležité a neustále se opakující rituály. **Dana Fialková** vyhrává tyto drobné akce ad absurdum v křečovitě zrychleném tempu. Spokojená je, když je vše stejné jako včera a ne horší. Hlasitý dialog sama se sebou přepjatě stylizuje, chvílemi nám může připomínat pomatenou klaunku, nebo nemocnou operetní divu, jak naznačují krajkové rukavičky. Nejednoznačnost situací nabízí každému divákovi vlastní interpretaci jevištního dění. Bílá nasvícená tvář pracuje s každým svalem, pohledem, mrknutím, vráskou. Paže s povolenou kmitající kůží děsí způsobem, jakým jsou stavěny na odiv, jak zhýrale si Winnie svůj další šťastný den užívá. Právě v mimickém intermezzu herečka vyzařuje přirozeným kouzlem osobnosti, poté tok jejích myšlenek opět zapluje do temných koutů lidské existence.

Hlas Winnie mění barvu i hloubku až do skřeků a vzdechů za doprovodu rozmáchlých gest, která jakoby patřila na velkou scénu. „Utáhnout“ představení Daně Fialkové, připoutané na lůžko, vydatně pomáhají dva herci, jenž jsou neustále duchem přítomni scénické akci. Hlavním partnerem je **Vladislav Georgiev**, který za pomoci svých houslí vede s Winnie dialog v roli Willieho. Ve finále se objeví jeho silueta vysoko nad jevištěm. Originální hudba Adama Žuchowského je krom světla a scény divákovým pomocníkem, aby se neztratil ve veselé i nechutné estrádě o stáří a podvědomém strachu z umírání.

Dramatičnost a tajemství posiluje sladký hlas Boha připomínající Winnie její každodenní povinnosti. V této částečně improvizované roli „hlášení božího rozhlasu“ uslyšíme **Josefa Kalužu**. Nejčastěji Winnie připomíná, že má na světě ještě tašku plnou věcí jako jsou pravé prasečí štětiny, nebo rtěnka, kterou si Winnie v agónii maluje po těle. Mladý hlas krásných a romantických životních vzpomínek Winnie namluvila **Tereza Dočkalová**, jejíž zpěv průzračně zazní i z závěrečného chorálu.

Sledujeme s Winnie jeden z jejích šťastných dnů se zatajeným dechem, a zároveň pocitem hnusu. Valící se smršť jejích úvah nemáme kdy vstřebat, promyslet, procítnout, neboť chybí pauzy ve větách. Winnie se snaží žít naplno, až na samou hranici sil. Winnie je všechno jen ne obyčejná a senilní stará žena. Dana Fialková zde předvede celý svůj herecký rejstřík, jen civilní, harmonické momenty jsou spíše v tónech houslí, než v jejím projevu, kde vyniká charismaticky zabarvený hlas, pregnantně vyslovující stejně „banální“ repliky jako zaseknutá gramofonová deska. Jako bychom si desku vážné hudby pustili moc nahlas.

Při odcházení z divadla dominuje v hlavě zmatek, v uších naléhavá hudba a odlidštěný, rezavý hlas, v žaludku pocit hnusu z tělesného naturalismu a před očima surrealistické obrazy vytřeštěných očí plných úzkosti. Rajská, harmonická hudba v závěru není sto celkový dojem rozbít melodií naděje.

| 9.3.2009 17:03:40 Doubravka Krautschneiderová |

© Scena.cz

Samuel Beckett: Šťastné dny

Komorní scéna Aréna Ostrava uvedla v sobotu 10. ledna 2009 další premiéru - **Šťastné dny** Samuela Becketta. Překložil František Vrba; režie André Hübner – Ochodlo; scéna Marta Roszkopfová a André Hübner – Ochodlo; kostýmy Marta Roszkopfová; hudba Adam Żuchowski a dramaturgie Tomáš Vůjtek. Osoby a obsazení: Winnie (Dana Fialková); Willie (Vladislav Georgiev); Hlas Boha (Josef Kaluža) a Hlas mladé Winnie (Tereza Dočkalová).

Premiéra Šťastných dnů se konala 17. září 1961 v divadle Cherry Lane v New Yorku v režii Alana Schneidera. Hra však byla přijata velmi chladně a pro dějiny moderního divadla je mnohem významnější premiéra jejich francouzské verze Oh! Les beaux jours, kterou s herci Théâtre de France – Odéon 15. října 1963 nastudoval Beckettův „dvorní“ režisér Roger Blin (režíroval premiéry Čekání na Godota, Konce hry i Poslední pásky). Jako Winnie a Willie se divákům v mistrovských hereckých kreacích představily hvězdy tehdejšího francouzského divadla Madelaine Renaudová a Jean Louis Barrault. O tom, že to byl skutečný zážitek, svědčí nadšené reakce českých divadelníků, kteří mohli tuto inscenaci zhlédnout 29.5.1965 v Divadle E.F.Buriana, kdy zde oba umělci pohostinsky vystoupili (Velký monolog velké umělkyně, Divadlo 1965, 7).

Samuel Beckett (13.4.1906, Dublin – 22.12.1989, Paříž) byl irským prozaikem, básníkem a dramatikem. Stal se jedním z nejvýznamnějších autorů literární avantgardy 20. století a v roce 1969 získal za svou tvorbu Nobelovu cenu. Psal anglicky, ale po roce 1945 se jeho literárním jazykem stává francouzština (svou poezii však i nadále psal anglicky). Tato dvojjazyčnost mu pomáhala lépe vyjádřit dvojí nemožnost: nemožnost mlčet a nemožnost mluvit.

Narodil se v zámožné, protestantské rodině, jejíž kořeny prý byly francouzské (údajně přišli Beckettovi předci do Irska po vydání Nantského ediktu v roce 1685 a jejich původní příjmení bylo Becquet). Jako chlapec navštěvoval v Dublinu prestižní střední školy a na jezuitské Trinity College pak vystudoval práva a filologii. Krátce pak učil v Belfastu a v roce 1928 odjel do Paříže, kde přednášel na Sorbonně angličtinu. V roce 1930 se vrátil do Irska na Trinity College. Tehdy u něj propukly těžké depresivní stavy, které jej přivedly do psychiatrické léčebny. Beckett se vzdává akademické kariéry a několik let cestuje po Evropě. V roce 1938 se natrvalo přestěhoval do Francie a v průběhu druhé světové války byl činný ve francouzském hnutí odporu a jen o vlásek unikl v roce 1942 gestapu. Po roce 1945 se vrací do Paříže, která se až do konce života stane jeho domovem.

Beckettovy literární počátky jsou spjaty s jeho první návštěvou Paříže v roce 1928, kdy se zde setkal s Jamesem Joyceem, jehož dílo velmi obdivoval a posléze i obhajoval ve svých esejích. V angličtině pak začal vydávat své první povídky a básně, ale do širšího povědomí se nijak nezapsal. Jeho romány byly nakladateli odmítány (román Murphy dvaadvacátkrát), a pokud se nakonec podařilo prosadit jejich vydání, propadly u čtenářů (Murphyho se prodalo třicet výtisků). Teprve po roce 1945, ve válkou ořeseném a změněném světě, se Beckettovo existenciální téma („Rodíme se nad hrobem. Na okamžik probleskne světlo a znovu je noc.“) dočká zasloužené pozornosti. V té době vychází jeho experimentální románová trilogie, která je již psána francouzsky: Molloy (1951), Malone umírá (Malone meurt, 1951), Nepojmenovatelný (L'Innomable, 1953). Při práci na těchto prózách se Beckett zkouší „zabavit“ psaním divadelní hry, čímž jen tak mimochodem vznikne přelomová hra moderní dramatiky Čekání na Godota (En attendant Godot, rukopisně 1948, knižně 1952). Jako dramatik je Beckett řazen do linie absurdního divadla, jehož poetiku sám pomáhá spoluvytvářet. Následují další hry, z nichž k těm nejuváděnějším patří zejména Konec hry (Fin de partie, 1956) , Poslední páska (Krapp's Last Tape, 1958) a Šťastné dny (Happy days, 1960).

Další reprízy se konají v pondělí 12. leden 2009 od 18:30 h a ve středu 28. leden 2009 od 18:30 h.

| 12.1.2009 21:01:28 Redakce |

© Scena.cz

24.2.
VAŠA
SATKOVA

Beckettovy Šťastné dny Dany Fialkové (Komorní scéna Aréna)

V Komorní scéně Aréna měly v lednu 2009 premiéru dva tituly, pod nimiž je podepsán režisér André Hübner-Ochodlo. Albeeho drama Kdo se bojí Virginie Woolfové? zhlédli návštěvníci festivalu Ost-ra-var ve středu, o den později byla uvedena inscenace Šťastné dny.

Text Samuela Becketta, v němž se snoubí skepse s černým humorem, zdůrazňuje absurditu lidského života. Je jaro, je léto, je podzim, je zima. Čas plyne. Nezastavitelně... Bytí ke smrti v této hře reprezentuje postava Winnie, žena, která má většinu svých krásných i trpkých okamžiků za sebou.

Díky zdařilé modelaci hlasu se Winnie proměňuje v ironickou glosátorku vlastního činění i stařenu vědomou si své smrtelnosti.

Představitelka Winnie, Dana Fialková, se vyjadřuje pomocí hlasu, mimiky a gestiky. Celou inscenaci tráví v posteli zabalená v přikrývce. Lože staré ženy. Pro někoho odpudivá představa však brzy bere za své. Fialková propůjčuje své Winnie tolik noblesy, kolik jí jen její polosed-pololeh umožňuje. Umírněná, ale jasně čitelná gesta rukama doplňují výraznou mimiku obličeje. Díky zdařilé modelaci hlasu se Winnie proměňuje v ironickou glosátorku vlastního činění i stařenu vědomou si své smrtelnosti. Nepodléhá však stínu blížícího se konce, ale s nadšením hledí do budoucnosti a raduje se ze sebebanálnější maličkosti.

Scéna (Marta Rozskopfová a André Hübner-Ochodlo) se rozpíná do dvou plánů, přičemž ústřední dějiště – postel – obklopují jak hory lékových krabiček, tak kusy nábytku, převrácená železná postel či věšák jako pozůstatky neutuchající lidské posedlosti hromaděním majetku a zásobováním se hmotnými statky. Škoda jen, že nápaditá scéna zůstala téměř nevyužitá. Výrazněji zapůsobila hudba (Adam Žuchowski), která se stala komunikačním prostředkem, či snad prostředníkem mezi Winnie a jejím partnerem Williem.

Nastudování Beckettových Šťastných dnů nabídl režisér André Hübner-Ochodlo Komorní scéně Aréna jako bonus. Vznikla však plnohodnotná inscenace, která za zhlédnutí stojí především kvůli výkonu Dany Fialkové v ústřední roli.

Komorní scéna Aréna **Samuel Beckett: Šťastné dny**

Režie: André Hübner – Ochodlo

Scéna: Marta Roszkopfová a André Hübner – Ochodlo

Kostýmy: Marta Roszkopfová

Hudba: Adam Źuchowski

Dramaturgie: Tomáš Vůjtek

Premiéra: 10. ledna 2009 v Komorní scéně Aréna

Psáno z reprízy 25. února 2009, která se odehrála v rámci festivalu
Ostravar 2009

Samuel Beckett: Šťastné dny (Komorní scéna Aréna)

24.2.
KATEŘINA
MENCLEEROVA

Druhý festivalový den Ostravaru 2009 připravila dramaturgie festivalu divákům menší šok – po bleskovém přesunu městem ze svižné tragikomické inscenace u Bezručů se nad nimi v Aréně zavřel téměř neprodyšný poklop beznaděje. Komorní scéna Aréna se prezentovala na Ostravaru svou druhou inscenací – a znovu byl jejím režisérem a částečně i scénografem André Hübner-Ochodlo. Diváci tak měli možnost číst při jeho ztvárnění Šťastných dnů Samuela Becketta podobný režijní rukopis.

Upoutání na nemocniční lůžko donutilo Fialkovou vystavět herecký projev na výrazné mimice. Ta svou přemrštěností připomínala klauniádu a tento pocit umocňoval i hereččin kostým a líčení.

Ochodlo opět vytvořil vypjatou atmosféru postavenou na vyhrocených psychických polohách postav – tentokrát na takový úkol stačila jediná herečka Dana Fialková. Svůj monolog staré, nemocné a osamocené ženy vedla v posteli obklopena haldami léků a zbytečných věcí. Díky nim si však mohla utvářet zoufalé rituály, jimiž dávala svému bezútěšnému životu řád. Upoutání na nemocniční lůžko donutilo Fialkovou vystavět herecký projev na výrazné mimice. Ta svou přemrštěností připomínala klauniádu a tento pocit umocňoval i hereččin kostým a líčení.

To vše podbarveno sugestivní hudbou (Adam Źuchowski) dělá z inscenace Šťastné dny výrazně stylizovanou studii lidské psychiky, která se adaptuje na nevyhnutelný zánik dosavadních jistot a rozklad. Je proto vhodným představením pro ty, kdož se nebojí ponurých ponorů do lidské duše.

Komorní scéna Aréna **Samuel Beckett: Šťastné dny**

Režie: André Hübner – Ochodlo

Scéna: Marta Roszkopfová a André Hübner – Ochodlo

Kostýmy: Marta Roszkopfová

Hudba: Adam Źuchowski

Dramaturgie: Tomáš Vůjtek

Premiéra: 10. ledna 2009 v Komorní scéně Aréna

Psáno z reprízy 25. února 2009, která se odehrála v rámci festivalu Ostravar 2009